

Fransk verdenskunst på Ordrupgaard

Spændende som en slægtshistorie og gådefuld som en kriminalroman. Sådan kan man altså også præsentere noget så kedeligt som en katalog

Af Ove Bjørn
Ovejjoernp.dk

Katalog. Alene ordet katalog kan få en til at gabe. Men her er det anderledes. Ordrupgaard har udgivet en 'raisonneret katalog' over museets franske kunst, og det rækker langt videre ud og går dybere ned end vanligt.

Bag det flotte resultat ligger da også 12 års forskning. Ud over forskernes indsats bør man også glæde sig over, at der har været penge til at fremstille dette værk. De kommer fra private, der har haft udsyn til at samle formuler i fonde, som de nu lader komme i spil; til stor gavn ikke blot for museer verden over, men for alle der ikke blot ser på et kunstværk men søger historien bag. Og så er der ophavsmanden til det hele, forsikringsdirektør etatsråd Wilhelm Hansen. Ham skylder vi en stor tak for hans indsats for at skaffe fransk kunst af allerbedste kvalitet og af de allerstørste kunstnere til landet. Sig blot

navnene Bonard, Cézanne, Courbet, Degas, Gauguin, Ingres, Manet, Monet, Pissaro, Renoir og Vlaminck.

Kunstmuseet Ordrupgaard er hjemstedet for Wilhelm Hansens samling af fransk kunst fra det 19. og begyndelsen af det 20. århundrede. Blandt de 156 malerier, skulpturer, pasteller, tegninger og grafik er der en fornem række af impressionisternes værker; i sin art blandt de fineste i Nordeuropa og af en kvalitet, der er anerkendt verden over. Derfor er det mere end velkomment, at museet nu præsenterer den komplette samling med dens perlerække af kunstværker. Undervejs i forløbet er et udvalg af værker og tilhørende tekster publiceret i forbindelse med udstillingen i 2002 'The Age of Impressionism - European Paintings from Ordrupgaard'.

Hansens franske projekt

Af respekt for samleren Wilhelm Hansen, 1868-1936, udgør den summariske fortælling om hans eventyrlige liv det første kapitel i katalo-

gen. Det er fortællingen om den unge mand fra et ganske almindeligt borgerligt hjem, der bliver en af tidens allerstørste forsikringsmænd og dermed særdeles velstående. Idealismen støttet af en enorm ildhu driver ham til både at stifte et forsikrings-selskab, hvor personer uden særlige midler kan forsikre sig; til et mangeårigt engagement i verdenssproget volapük; og til at formulere et ambitiøst fransk kunstprojekt: Han vil fra Corot til Cézanne have en samling med 12 malerier af hver af det 19. århundredes største franske kunstnere.

Indenfor blot tre år, i 1918, er samlingen komplet, han har nået sit mål. Hver mandag åbner hans sit herskabelige sommerhus Ordrupgaard for menigmand, der helt gratis kan se verdenskunst på allernærmeste hold. Men kun få år senere indtræder katastrofen, da Landmandsbanken krakker. Krakket af landets største bank berører også Wilhelm Hansen. Den ærekære samler vælger at indfri sit store lån i banken, så uskyldige ikke skal betale hans gæld. Kapitalen hertil kan han skaffe ved at sælge ud af sin samling. Så det gør han, og allerede efter godt et års tid har han indfriet sine engagementer. Men prisen er høj, for næsten halvdelen af samlingen er nu solgt til udenlandske samlere og museer - den danske stat havde takket nej til et særdeles favorabelt køb.

Med det samme går Wilhelm Hansen i gang med at genskabe sin samling, og det er resultatet heraf i form af de 156 værker, vi i dag kan se på Ordrupgaard. Men i bitterhed overfor den danske stats nej

til at give sit bidrag til at holde den oprindelige samling på danske hænder, er samlingen nu ikke længere åben for publikum; alligevel bliver samlingen ved hans hustrus død i 1951 overgivet til den danske stat.

Vil man vide mere om Wilhelm Hansen kan man glæde sig over Knud W. Jensens fine skildring 'Ordrupgaard' i bogen 'De glade givere' fra 1996.

Bag om værkerne

Det er i beskrivelsen af de enkelte værker, at katalogen får ikke blot sin kvalitet, men også sin appellerende form. Allerede næsten inden man er kommet i gang, præsenteres de to værker Ung pige og Portræt af en italiensk arkitekt, hvor kunstneren er anonym. Netop det forhold gør proveniensen spændende at læse, for det ligner en kriminalroman, hvor forskerne synligt har indtaget detektivens rolle. Spor søges, hypoteser opstilles og teorier udforskes, aldeles seriøst og uden tendens til spekulation eller forhastede slutninger. At vi mangler gådens løsning, gør kun det hele mere troværdigt. Det er forskning på højt plan.

Ellers har forskerne øjensynlig fundet frem til værker-nes fulde proveniens. Også det er spændende læsning, for samtidens store kunstnere er ofte så indviklet i hinandens liv og produktion, at det i mangt og meget minder om en herlig slægtsroman. Mange værker har en interessant forhistorie, og med tæt reference til det afbillede værk bliver katalogen ikke blot forskning, men i høj grad også spændende formidling; helt i fin pagt med museets vision om at

styrke sin position som museum for franske impressionisme, nationalt og internationalt.

Særligt interessante kilder som eksempelvis samtidige breve skrevet på fransk er fint indarbejdet i teksten og på dansk sprog. Men ved både en forkortning lig fortolkning og en oversættelse går læseren ofte glip af spændende detaljer. For et dansk publikum er fransk sprog i dag et næsten ikke eksisterende sprog, når man bortser fra få hverdagsglosser af praktisk art. Selvfølgelig skal der træffes valg, undertiden mange og svære valg, men så ville et samspil med en aktiv hjemmeside være nyttig. Her må man også spørge sig selv, hvorfor der på museets iøvrigt meget brugervenlige og flotte hjemmeside blot er en lakonisk omtale af katalogen. Her mangler ganske enkelt formidlingsdelen, som også er en vigtig del af museets formelle opgaver. En omtale af den engelske version og nogle eksempler på tekststykker ville i høj grad have haft formidrende appel.

Men tilbage står, at det er en stor oplevelse og berigelse at sætte uret i stå og fordybe sig i katalogets 388 sider, hvor billed og tekst præsenteres i en og samme kontekst, der yderligere giver et historisk indblik i samtidens Frankrig.

Fransk kunst på
Ordrupgaard
Ræsonneret katalog
over samlingen
HATJE CANTZ
København
2011. 650 kroner

